

Тема 5. Концепція сучасного управління у землекористуванні

Розуміння того, що кількість земельних та інших природних ресурсів, наявних в нашому розпорядженні, обмежена, а також визнання важливості цих ресурсів для нашого виживання і підвищення обізнаності про темпи, з якими ми їх виснажуємо і знищуємо, сформувало абсолютно нову парадигму в публічному дискурсі. Збільшення кількості питань, пов'язаних з екологією і стосуються стійкості природних систем та їх компонентів, пов'язане з широким рядом академічних дисциплін. Зміна клімату стало основною рушійною силою, яка впливає (і підпадає під вплив) на використання земельних ресурсів та управління ними, роблячи зв'язок земель з усіма аспектами безпеки людства ще міцнішим.

Ця рушійна сила продовжує набирати потужність на світовому і національному рівнях. Напередодні конференції «Ріо + 20», через два десятиліття після переломного Саміту Землі, що пройшов в 1992 році в Ріо-де-Жанейро, в Конвенції по боротьбі з опустелюванням Секретаріату Організації Об'єднаних Націй була представлена амбітна програма з досягнення нейтрального рівня з точки зору деградації земельних ресурсів до 2030 р. Порядок денний Організації Об'єднаних Націй в галузі сталого розвитку на період до 2030 року, прийнята в 2015 році, містить ряд цілей сталого розвитку (цілей управління розвитком (ЦУР)), що сприяють більш доцільному використанню земельних ресурсів, регулюванню та плануванню. Зокрема, цілі управління розвитком приділяють велику увагу необхідності розширення перетворюють управлінських практик і спрямована на «захист, відновлення та сприяння відповідальному використанню наземних екосистем, відповідальне управління лісами, боротьбу з опустелюванням, зупинку і усунення наслідків деградації земель, а також припинення втрати біологічного різноманіття»

Підстав сумніватися в тому, що планета досягне критичної точки в результаті застосовуваних способів використання наших земельних ресурсів та управління ними, дуже мало. Попит на ці ресурси буде тільки зростати. Стале (збалансоване) землекористування в рівній мірі стосується як забезпечення

захисту і підтримання потенціалу земель для майбутніх поколінь, так і надання соціальних та економічних можливостей сьогодні. Дотримання балансу залишиться постійним завданням.

Згідно статті 1 закону України «Про землеустрій» в редакції 2003 р. стале землекористування - це форма та відповідні до неї методи використання земель, що забезпечують оптимальні параметри екологічних і соціально-економічних функцій територій. Разом з тим, змінами до цієї статті у 2015 р. було визначено, що стале землекористування - це використання земель, що визначається тривалим користуванням земельною ділянкою без зміни її цільового призначення, погіршення її якісних характеристик та забезпечує оптимальні параметри екологічних і соціально- економічних функцій територій. Отже, поняття «стале землекористування» було звужено від територіального розуміння до земельної ділянки. Проте, 17 червня цього року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», яким введено у документації із землеустрою поняття «комплексні плани просторового розвитку територій територіальних громад». Згідно статті 1 закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» «комплексний план просторового розвитку території територіальної громади як одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою, визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями ... охорони земель та інших компонентів навколишнього природного середовища, формування екомережі, ...». В цьому зв'язку, виникає необхідність не тільки повернення до раніше законодавчо визначеного поняття сталого землекористування але і формування нової парадигми (нового світоглядного сприйняття суспільством і фаховою спільнотою) управління земельними ресурсами та землекористуванням

Парадигма управління - це одночасно сама теорія управління зі своїми поняттями і концептуальна схема постановки проблем і їх вирішення, панівна в науці управління. Парадигма управління - це модель, відповідно до якої здійснюється управління різними суб'єктами. Парадигма управління

визначається соціально-економічним розвитком суспільства і змінюється в міру цього розвитку (табл. 1). Сучасна організація використання та охорони земель і інших природних ресурсів, її ефективність значною мірою визначаються щільністю потоку винаходів нових способів і нових технологій. У цих умовах починають по-новому діяти комерційні підприємства, державні та суспільні установи і організації. Людство вступає в еру, коли його майбутнє залежить від того, наскільки широко і результативно використовуються знання. В даний час управління знаннями стає вирішальним фактором соціально-економічного розвитку. Інформаційні технології починають відігравати провідну роль в сучасному суспільстві. Інтелектуальна робота, спеціальні знання і комунікації стають не тільки основними факторами створення доданої вартості, а й чинниками конкурентоспроможності та економічного розвитку системи земельних ресурсів та землекористування. Джерелом нової доданої вартості стає не стільки безпосередня організація використання та охорони земель і інших природних ресурсів, скільки дизайн (задум, план, мета, наміртворчий задум, проєкт), контроль якості, маркетинг та обслуговування. Знання та інформація мають ряд специфічних рис, що відрізняють їх від традиційних ресурсів. Ці відмінності змінюють сучасну економіку і змушують трансформуватися парадигму управління земельними ресурсами та землекористуванням

Таблиця 1 - Трансформація парадигми управління земельними ресурсами

Традиційна парадигма управління	Нова парадигма управління
Управління традиційними факторами виробництва - землею, працею і капіталом	Управління не тільки традиційними факторами, але і знаннями
Переважає управління функціонуванням земельних ресурсів	Переважає управління розвитком землекористування. Управління інноваціями
Об'єкти управління - традиційні організації (землеволодіння та землекористування) та виробничі процеси організації використання земель	Нові об'єкти управління - глобальні організації і глобальні процеси, права власності на землю та інші природні ресурси як нематеріальні активи та нематеріальні процеси. Розширення меж організацій (землеволодіння та землекористування) щодо процесу організації використання не тільки земель а і інших природних ресурсів та біорізноманіття (ландшафтний та екосистемний підходи)
Поділ методів управління в державних і комерційних організаціях, а також в некомерційних організаціях	Активне запозичення методів і технологій, що застосовуються в комерційних організаціях, державними і некомерційними організаціями. Ведуча роль інформаційних технологій

Інформаційні ресурси і нові технології змінюють багато економічних тенденцій та закономірностей і вимагають відповідних змін в методах управління земельними ресурсами та землекористуванням. Традиційний ресурс являє собою, як правило, приватне благо, тобто таке благо, споживання якого одним споживачем виключає його споживання іншим споживачем. Інформаційний ресурс зазвичай являє собою суспільне благо, споживання якого одним споживачем не виключає його споживання іншим споживачем. У міру того як в сучасному землекористуванні використовується все більше знань, інформації, в суспільні земельні відносини та організацію землекористування втягується все більша кількість суспільних благ (екопослуг). Ця фундаментальна характеристика сучасного світу змушує по-новому оцінити багато традиційних уявлень економічної теорії і класичні методи управління.

Управління земельними ресурсами та землекористуванням є «розумним» (“smart”), якщо воно спирається на пасивні та активні джерела інформації як до, під час, так і після процесу прийняття рішень щодо використання земель. Ці джерела створюються як за допомогою технологічних засобів, так і на основі добровільних та структурованих інформаційних внесків людей. Іншими словами, «розумність» (“smartness”) - це поєднання як розумних громадян, здатних використовувати інформаційно- комунікаційні технології для відстоювання своїх інтересів, так і розумної обробки інформації, тобто засобів, які можуть об’єднувати дані з усіх типів джерел та платформ.

Поряд з тим ідея «розумного» управління не обмежується використанням лише геолокації або масового використання інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення проблем використання земель. Йдеться також про доступність використання інформаційно-комунікаційних технологій для громадян, а також державних, недержавних та приватних суб’єктів, що впливають на рішення щодо використання земель. Адже людський та соціальний капітал, накопичений у результаті досвіду та діяльності цих суб’єктів, а також рівень освіти населення дає можливість поводитись із «розумними» технологіями у такий спосіб, щоб сприяти і відстоювати певні рішення, пов’язані з землею, і тим самим генерувати локалізовані знання про

землю. Важливим також є здатність та спроможність створити «розумну» економіку землекористування, «розумну» мобільність земель та «розумну» екологічну стратегію використання землі

Як бачимо нова парадигма управління земельними ресурсами та землекористуванням заснована на інноваціях, використанні знань, людському та соціальному капіталі, економіці землекористування та екологізації використання стратегічного ресурсу - землі.

Сучасна парадигма управління земельними ресурсами та землекористуванням це реальні відповіді на виклики часу, швидкі і часом непередбачувані зміни зовнішнього середовища.

Зокрема, глобальні зміни клімату викликані зміною температур і характеру розподілу кількості опадів та мають великі наслідки для вітрових режимів, показників сумарних втрат води з ґрунту випаровуванням і рослинної транспірації, показників доступності води та по безлічі аспектів використання: надземні, підземні, поверхневі. Ці фактори впливають на ризики і цінність земельних ресурсів безліччю нових способів. Головні наслідки зміни клімату і природних катастроф в галузі використання та охорони земель і інших природних ресурсів (землекористування) будуть виражатися в зміні доступності водних ресурсів, впливі на сільськогосподарське виробництво і продовольчу безпеку та зміні передумов управління земельними ресурсами та землекористування і підтримки різноманітності.

Для підвищення стійкості землекористування окремих територій необхідно зміцнювати взаємозв'язок між традиційними напрямками управління земельними, водними ресурсами та іншими сферами. ОЕСР зазначає: «Не дивлячись на те, що все ширше визнається важливість взаємозв'язку між земельними та водними ресурсами, режими прав власності на землю офіційно взаємопов'язані з режимами прав на водні ресурси в обмеженій мірі або такий взаємозв'язок взагалі відсутній . Для переходу до комплексного управління земельними та водними ресурсами необхідно розуміння взаємозв'язку між режимами прав на водні ресурси (і властивими їм процесами планування) і режимами землеустрою та видачі дозвільної документації на

землепорядкування. У країнах, що розвиваються, і країнах з перехідною економікою сучасне законодавство про земельні та водні ресурси або відсутнє, або не виконується. Незахищеність прав на земельні і водні ресурси (і відсутність відповідного регулювання) неминуче негативно впливає на цінність та надійність прав власності на землю та водні ресурси і життєдіяльність тих, хто намагається ефективно використовувати земельні і водні ресурси». Зміна характеру доступності водних ресурсів для сільськогосподарських районів, ризику повеней і необхідність спільного водокористування (наприклад, енергетичним сектором і сільським господарством або для цілей міського водопостачання і іригації) матимуть нові і поки неочевидні наслідки для цінності землі.

Розглядаючи взаємозв'язки між земельною політикою, зміною клімату і природними катастрофами, обов'язково потрібно враховувати багатоаспектність процесів управління земельними ресурсами та землекористуванням, прав власності на земельні ділянки і пов'язаних з ними обов'язків і рішень в галузі землекористування. Концепції цінності ділянок слід розширити з урахуванням комплексної цінності послуг екосистем (наприклад, вигод) і витрат, пов'язаних з ділянкою. Також необхідно включити вигоди і витрати в цінність земельної ділянки. На щастя, технічні та технологічні інструменти збору та використання інформації по всіх цих напрямках швидко розвивалися і зараз можуть бути використані в набагато більш комплексному вигляді.

Підвищення ризиків, пов'язаних зі зміною клімату і природними лихами, вимагає вироблення політичного підходу до управління земельними та іншими природними ресурсами на територіях, який втілював би політику і інвестиційні пріоритети в області адаптації до зміни клімату, пом'якшення наслідків зміни клімату і управління ризиками лих з метою зниження ймовірності настання небезпек / ризиків в режимі реального часу і в багатоаспектному контексті, був би прозорим і передбачав би можливість моніторингу та оцінки.

Розширення традиційних підходів до управління земельними ресурсами з двомірної концепції земельних ресурсів до багатовимірного бачення

ландшафтів і територій з урахуванням питань адаптації до зміни клімату, пом'якшення наслідків зміни клімату і управління ризиками лих створює можливості для розвитку багатогалузевих стратегій щодо підвищення стійкості до зміни клімату і ризиків природних лих. Перехід від планування, орієнтованого на окремий сектор, до стратегічного планування розвитку землекористування відповідних територій з використанням підходів ландшафтного територіального розвитку створює можливості для соціальної інтеграції, підвищення прозорості та інновацій. Це вимагає ефективного управління та справедливих режимів розподілу прав власності на земельні ресурси.

Територіально-просторове планування розвитку землекористування з використанням ландшафтного підходу передбачає стратегічне планування з урахуванням придатності земельних ресурсів, цінності інших природних ресурсів та специфіки територій; розширений комплексний погляд на управління земельними та іншими природними ресурсами являє організуючу багатовимірну модель. Багатовимірний ландшафтний підхід розглядає процеси управління земельними та іншими природними ресурсами, а також сільським, лісовим господарством і містами як систему, яка вимагає комплексного підходу до управління земельними та іншими природними ресурсами в умовах кожної території територіальної громади та конкретного ландшафту. Дана модель включає безліч зацікавлених сторін, що беруть участь в розробці та впровадженні процесів управління земельними та іншими природними ресурсами і землекористуванням з урахуванням АІК, СПК і УРБ.

Система планування землекористування, що підсилює управління земельними ресурсами та землекористуванням, вимагає наступних процесів:

- визначення конкретних цілей щодо охорони природного капіталу (конкретні результати) з акцентуванням та фокусуванням на комплексному плануванні природних ресурсів;
- включення просторового відстеження та оцінки типу втрат на освоєння земель (наприклад, ліс, сільськогосподарські угіддя), щоб краще диференціювати заплановані та незаплановані втрати як в межах, так і за

межами населених пунктів;

- включення системи відстеження та оцінки якості земель, втрачених для освоєння, на основі типів ґрунтів та іншої топографічної інформації;
- використовувати просторові дані щодо використання земель для вивчення впливу на розвиток лісового господарства та життєздатність сільського господарства, а також пов'язаних з цим ефектів пом'якшення наслідків планування землекористування;
- аналізувати фактори якості життя (тобто поза економічними аспектами), на які територіальне планування впливає шляхом збереження земель .

Сучасні системи управління земельними ресурсами та геопросторові інформаційні технології полегшують моніторинг процесів управління земельними та природними ресурсами в реальному часі, і це повинно стати основою для реалізації удосконалень в процесах управління земельними ресурсами та землекористуванням. Ці інститути та їх інформаційні системи формують сильну основу для додавання інших верств інформації і створення нових систем моніторингу та аналізу. Йдеться в тому числі і про встановлення взаємозв'язків між інформаційними системами на рівні ділянки і даними про ґрунтово-рослинний покрив, гідрологічні дані і моделі, а також локальні і віддалені системи відстеження динаміки метеорологічних та інших явищ. На ширшому рівні впровадження ГІС (правил і положень, що регулюють обмін просторовими даними) є важливим кроком в забезпеченні взаємодії просторових даних по різних напрямках для виконання функцій управління земельними ресурсами та землекористуванням і оцінки фізичних і економічних взаємозв'язків різних видів використання і наборів прав і зобов'язань.

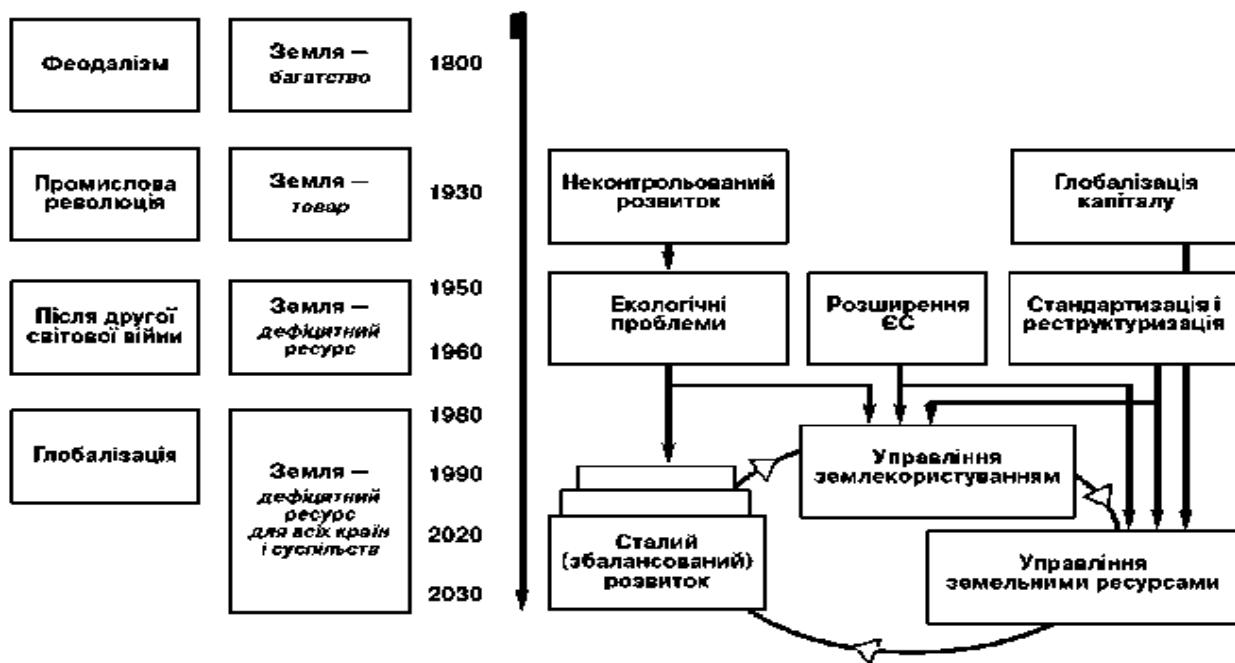
В умовах зміни клімату необхідно розширювати і продовжувати інтегрувати інструментарій політики землекористування та природокористування, з тим щоб створити комплексний набір інструментів для реалізації багатовимірних ландшафтних підходів. На щастя, технології в цій галузі швидко удосконалюються.

На 7-му Симпозіумі з питань кадастру 2.0 комісії Міжнародної федерації

геодезистів (FIG), що відбувся в 2011 р., зазначалося, що майбутні земельні кадастри повинні будуть стати трьовимірними і повинні будуть забезпечувати моніторинг динаміки на основі історичних даних. Такі кадастри повинні будуть стати багатофункціональними і багатоюрисдикційними і будуть виконувати функцію інтеграції механізмів управління земельними ресурсами в соціальні мережі, прив'язані до управлінських структур. Багатовимірна інформація про земельні та інші ресурси стане важливою складовою «суспільства знань».

Новий концептуальний підхід продовжує історичну тенденцію в області земельної політики та управління земельними ресурсами до подальшого розширення набору прав, в т.ч. прав власності на землю, а також подальше зростання питань в сфері земельної

політики. Ускладнення систем управління земельними ресурсами в ході їх еволюції і їх поступове орієнтування на завдання сталого розвитку та взаємозв'язку з механізмами управління земельними ресурсами були задокументовані, наприклад, як показано на рисунку

Рисунк. Логічно-змістовна модель руху до новітньої системи управління земельними ресурсами та землекористуванням

Будь-яка точка простору впливає на сусідні і віддалені просторові / соціальні моделі. Політика і дії в області адаптації до змін клімату (АЗК) і пом'якшення наслідків зміни клімату (ПНЗК) спрямовані на зміну динаміки управління земельними ресурсами (УЗР) з метою зниження уразливості перед зміною клімату, в т.ч. в вертикальних і горизонтальних ландшафтів, і включають питання прав власності на землю, землекористування, водокористування, надрокористування та управління антропогенного середовища. Це вимагає набагато глибшої гармонізації національної

галузевої і просторової політики, ніж будь-коли в минулому, а також іншого рівня стратегічної інтеграції та інформаційної підтримки, яка коли-небудь була досягнута.

В кінцевому підсумку, ми вважаємо, це обумовлює зміни парадигми управління земельними ресурсами (УЗР), в якій локальні і глобальні завдання та інтереси, пов'язані з ресурсами, будуть чітко виражені через більш складну систему регулювання, адміністрування, моніторингу та взаємозв'язків, ніж існують зараз, управління якими буде здійснювати за допомогою нового покоління технологічних інструментів. У зв'язку з цим необхідно розвивати стратегічне планування на регіональному та територіальному рівнях і активніше залучати громадянське суспільство до процесів управління земельними ресурсами (УЗР) і механізми пом'якшення наслідків зміни клімату (ПНЗК) на локальному та індивідуальному (ділянка землі) рівнях.

Отже, перехід від планування, орієнтованого на окремий сектор, до стратегічного планування розвитку землекористування відповідних територій з використанням підходів ландшафтного територіального розвитку створює можливості для соціальної інтеграції, підвищення прозорості та інновацій. Цьому сприятиме приведена модель переходу управління із використанням просторової інформації по земельній ділянці до інформації інфраструктури геопросторових даних та модель руху до новітньої системи управління земельними ресурсами та землекористуванням як базової основи формування сталого (збалансованого) землекористування у розумінні закону України «Про землеустрій» в редакції 2003 р.

Наші та зарубіжні дослідження підтверджують, що ландшафтний підхід до планування землекористування, відповідно і до управління, який враховує і інтегруючий широкий спектр стратегій землекористування, може допомогти повернути назад багато з сьогоднішніх негативних тенденцій щодо деградації земель. Рішення проблеми стимулюючих факторів і наслідків деградації земель залишається складним завданням. На жаль, багато політиків та економістів, як і раніше дотримуються традиційних шляхів. Здійснення переходу до більш ефективного і, отже, більш екологічно раціонального землекористування вимагає розуміння впливу управлінських рішень на всіх рівнях, створення відповідних стимулів для сталого споживання та виробництва, а також збільшення потенціалу для впровадження і розширення більш досконалих практик управління земельними ресурсами та землекористуванням. Тому розуміння нової парадигми управління земельними ресурсами та землекористуванням може прискорити перехід від сьогоднішньої «ери грабежів» до «ери поваги», яка передбачає існування з урахуванням біофізичних обмежень і прагнення підтримувати життя в цих межах .

Природа пропонує нам багато можливостей, завдяки яким можна трансформувати способи використання земель, не ставлячи під загрозу соціально-економічну та екологічну безпеку нинішнього і майбутніх поколінь.

Для зміни сучасного управління земельними ресурсами та землекористуванням, в

їх основу має бути покладено нейтралізацію деградації земель. КБОООН визначає нейтралізацію деградації земель як «стан, при якому кількість і якість земельних ресурсів, необхідні для підтримки функціонування екосистем і екосистемних послуг, а також зміцнення продовольчої безпеки, залишається стабільним або збільшується на рівні конкретних часових і просторових масштабів і екосистем». Основними завданнями концептуальних засад нейтралізації деградації земель запропоновано:

- підтримання або збільшення запасів природного (в тому числі земельного) капіталу і екосистемних послуг;
- підтримання або збільшення продуктивності для зміцнення безпеки

продовольства, водних і енергетичних ресурсів;

- підвищення стійкості земельних ресурсів і популяцій, що залежать від земель, до зовнішніх впливів;
- пошук можливостей для взаємодії в рамках досягнення інших соціальних, економічних і екологічних цілей;
- зміцнення відповідального і справедливого управління землеволодінням.

Ефективні стратегічні заходи нейтралізації деградації земель також будуть діяти як

фактори, що сприяють реалізації цілей сталого розвитку і вирішення багатьох інших більш широких завдань порядку денного в галузі сталого розвитку на період до 2030 року. В цьому зв'язку пропонується концептуальна модель, яка забезпечує керівні принципи для країн, які вирішили займатися нейтралізацією деградації земель. Ці принципи допомагають запобігти небажані результати в процесі розробки і реалізації заходів щодо нейтралізації деградації земель. Незважаючи на характерну для цієї концептуальної моделі універсальність застосування, фундаментальна структура і підхід цієї моделі є незмінними; це потрібно для забезпечення послідовності та наукової строгості.

Зокрема:

- ♦ рішення щодо землекористування засновані на багатоаспектних оцінках, які враховують потенціал земельних ресурсів, їх стан, стійкість до зовнішніх впливів, а також соціальні, культурні та економічні чинники.
- ♦ при плануванні заходів щодо нейтралізації деградації земель використовувалася ієрархія реакцій, спрямована на уникнення, скорочення і повернення назад деградації земель.
- ♦ були визначені комплексні процеси, які передбачають спільну участь, для обліку відповідних зацікавлених сторін і особливо землекористувачів при розробці, реалізації та моніторингу заходів щодо нейтралізації деградації земель.
- ♦ необхідно передбачити режими відповідального управління, які захищають права людини, включаючи права землеволодіння та гендерної

рівності, і забезпечують підзвітність і прозорість.

Нейтралізація деградації земель - це проста, але в той же час революційна ідея, яка пов'язує воедино багато глобальних цілей і завдання завдяки відмові від деградації земель в майбутньому і переходу до сталого управління земельними ресурсами з одночасним збільшенням масштабів відновлення і рекультивації земель та ґрунту. Крім того, це потужна концепція, яка підштовхне людство до переосмислення і (хотілося б сподіватися) перевизначення наших відносин з природою. Так, станом на середину 2017 року понад 100 країн використовувало модель нейтралізації деградації земель для визначення індивідуальних цілей, розробки нормативних заходів і проведення моніторингу, що дозволяють досягти рівня недопущення сумарних втрат функціональних і продуктивних земель і вийти за його межі. З досвіду 14 країн, які відпрацювали попередню модель, були вилучені відповідні уроки. В рамках базової програми за рішенням завдання нейтралізації деградації земель країни можуть застосувати стандартизований підхід до реєстрації показника цілі сталого розвитку 15.3.1 («Частка деградованих земель на всій території»), який фокусується головним чином на використанні трьох допоміжних показників, прийнятих учасниками КБОООН в 2013 році: рослинний покрив і його зміна, продуктивність землі, а також запаси вуглецю вище і нижче поверхні землі. Оскільки деградація земель є суб'єктивною і залежить від контексту, ці основні показники розцінюються як необхідні, але недостатні і повинні доповнюватися і збагачуватися іншими відповідними показниками на державному і місцевому рівнях.

Експерти КБОООН розкриваючи концепцію кожної зі стратегій, описують ключові інструменти, що сприяють досягненню успіху. Погоджуючись з ними, нами до основних напрямів управління земельними ресурсами та землекористуванням віднесено:

- ❖ запровадження функціональних територій землекористування: досягнення балансу різних потреб на рівні ландшафту з урахуванням місцевих специфік характеру землекористування, попиту на земельні ресурси і їх стану;
- ❖ забезпечення стійкості до зовнішніх впливів: для боротьби зі

зміною клімату та іншими шокowymi впливами за допомогою запланованого комплексу природоохоронних заходів, сталого управління і відновлення земельних ресурсів;

- сільськогосподарська діяльність, націлена на численні переваги: для оптимізації загального обсягу екосистемних послуг, пов'язаних з виробництвом продовольства сьогодні і в майбутньому;

- регулювання меж між міськими територіями і сільськими районами'.
формування нового підходу з урахуванням збільшення площі міст;

- недопущення сумарних втрат: регулювання споживання природних ресурсів і видобутку природного сировини;

- створення сприятливих умов: для трансформації досягнень на місцях в

- ініціативи, що дозволяють добиватися серйозних змін на регіональному (національному) та загальносвітовому рівні. Це ж стосується і місцевого рівня.